

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

24 דצמבר 2018

ה"ע 67491-07-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' חברת החשמל לישראל בע"מ

בפני כב' השופטת תמר בזק רפפורט

הממונה על ההגבלים העסקיים
על ידי ב"כ עו"ד יעל שיינין

הממונה:

נגד

חברת החשמל לישראל בע"מ
על ידי ב"כ עוה"ד יהושע חורש, גיתית לוין גרינברג, טליה
סולומון

המשיבה:

1

2

החלטה

3

4 בקשה למתן תוקף של צו לפי סעיף 50 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 (להלן –
5 החוק), להסכמה בין הממונה על הגבלים עסקיים (להלן – הממונה) לבין חברת החשמל
6 לישראל בע"מ (להלן – חברת החשמל), חלף נקיטת הליכים לפי פרק ז' לחוק.

7

8

רקע

9

10 1. במסגרת הליך בדיקה שביצעה רשות ההגבלים העסקיים (להלן – הרשות) בשנים
11 2015-2017 באשר לשירותי מנהל תיק לקוח (להלן – מת"ל) הניתנים בידי חברת חשמל
12 ללקוחות גדולים, הופנו אל חברת חשמל דרישות נתונים על פי סעיף 46(ב) לחוק.

13

14 2. אין חולק כי הלכה למעשה בתחילה לא ניתן מענה מלא ושלם לדרישות אלו, כך
15 שחלק מהמסמכים שהתבקשו בדרישות הנתונים הראשונות, לא נכללו במענה שניתן
16 לדרישות הראשונות. המסמכים שלא נכללו הגיעו אל הרשות באיחור - בחלקם לפי דרישת
17 נתונים מאוחרת, ובחלקם במהלך שימוע שנעשה לחברת החשמל - כנספחים לנייר העמדה,
18 וכניירות עבודה שהומצאו לממונה לפי דרישה בקשר עם חוות דעת כלכלית מטעם חברת
19 החשמל אשר הוגשה לרשות במסגרת שימוע.

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

24 דצמבר 2018

ה"ע 67491-07-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' חברת החשמל לישראל בע"מ

3. בעקבות הבדיקה, ביום 6.3.2017, יצאה מלפני הממונה החלטה בדבר ניצול מעמד
לרעה בניגוד לסעיף 29א לחוק ודרישת תשלום לפי סעיף 50ח לחוק מחברת החשמל
ונושאי משרה בכירים בה (להלן – ההחלטה בעניין המת"ל). עררים על החלטה זו תלויים
ועומדים בבית דין זה (ה"ע 53090-03-17).
4. על רקע זה, ביום 25.4.18 הגיעו הממונה וחברת החשמל להסכמה הכפופה לאישור
בית הדין על פיה:
א. חברת החשמל מודה כי בדיעבד התברר לה, שהיא לא ענתה לדרישות
הנתונים הראשונות, באופן מלא ושלם כנדרש על פי סעיף 46(ב) לחוק, וכי
חלק מהמסמכים שהתבקשו הועברו לרשות רק לאחר שנשלחו לה דרישות
נתונים נוספות, הנוגעות לסוגיית המת"ל.
ב. חברת החשמל תשלם 3 מיליון ₪ לאוצר המדינה בתוך 30 ימים מיום אישור
צו המוסכם.
ג. בכפוף לאישור בית הדין ולקיום האמור לעיל, לא ינקטו הממונה והרשות
צעדי אכיפה כלשהם כנגד חברת החשמל ו/או מי מטעמה, לרבות נושאי
משרה בחברה, יועצים, עובדים, מנהלים ובעלי הזכויות בה, בעבר או
בהווה, בגין הפרה של סעיף 46(ב) לחוק, בקשר עם מסמכים שלא הועברו
במענה לדרישות הנתונים הראשונות ונמסרו לידי הרשות עובר לחתימה על
הצו.
5. כאמור בבקשה, הממונה סבורה כי אכיפה בדרך של צו מוסכם נכונה ועדיפה
בענייננו על פני אכיפה לפי פרק 11 לחוק, בהצטבר השיקולים הבאים: ראשית, במסגרת
הצו המוסכם, חברת החשמל מודה בהפרת סעיף 46(ב) לחוק. הממונה סבורה כי נטילת
האחריות מבטאת הפנמה של הפגמים שנפלו בהתנהלותה של חברת החשמל בעבר, והיא
בבחינת שלב ראשון וחשוב במניעת הישנותן של הפרות בעתיד; שנית, הליך הטלת עיצום
כספי מחייב את הרשות – ומטבע הדברים במקרים רבים אף את בית הדין – בהקצאת
משאבים ניכרים. בנסיבות אלו, ההסכמה בין הצדדים תאפשר הקצאת משאבי ציבור
לנוספים בעלי חשיבות ציבורית, באופן המשרת את אינטרס הציבור בצורה מיטבית יותר.

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

24 דצמבר 2018

ה"ע 67491-07-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' חברת החשמל לישראל בע"מ

6. אשר לגובה הסכום שהוסכם – צויין כי נקודת המוצא לתשלום המוסכם הינו סכום העיצום שניתן להעריך שהיה מוטל על חברת החשמל לפי פרק ז' לחוק אלמלא ההסכמה, אשר נקבע בשם לב לשיקולים הקבועים בסעיף 50 לחוק ביחס לקביעת סכום עיצום כספי שיוטל בגין הפרת החוק, ובהתאם לגילוי דעת 1/16: שיקולי הממונה על הגבלים עסקיים בקביעת גובה עיצום כספי. כך נלקחו בחשבון מחזור המכירות הגבוה במיוחד של חברת החשמל בשנה שקדמה לשנה שבה בוצעה ההפרה, ומידת הפגיעה בהליך הבדיקה של הרשות. במסגרת זו צויין כי נשקלו, בין היתר, השיקולים הבאים: מעשי חברת החשמל נוגעים לאי מענה לארבע דרישות נתונים נפרדות ומספר רב של מסמכים שלא נמסרו לידי הרשות במועד שבו נדרשה חברת החשמל להעבירם; משך הזמן שבו נמשכה ההפרה; המסמכים שלא נמסרו לידי הרשות למרות שנדרשו, מצויים בלב המחלוקת העובדתית; אי העברת המסמכים גררה עיכוב בהליך הבדיקה של הרשות, אשר נדרשה לבצע בדיקות נוספות לאחר שמיעת חברת החשמל ונושאי המשרה לביורר טענות עובדתיות שהועלו על ידם במסגרת הליך השימוע; אי העברת המסמכים פגעה בדיוק ההחלטה בעניין המת"ל בנוגע לחברת החשמל ובנוגע לנושאי המשרה ובהליך הנוגע לנושא משרה נוסף אשר לא הוטל עליו עיצום כספי בסופו של יום. עוד נלקחה בחשבון העובדה שלמעשי חברת החשמל בגינם נעשתה ההסכמה, קדמה הפרה נוספת וסמוכה של הוראות החוק, כפי שנקבע בהחלטה בעניין המת"ל. כן נשקלה לקולה העובדה כי בהתאם לגילוי דעת 1/16, המעשה ארע בראשית תקופת האכיפה באמצעות עיצום כספי. בנוסף הסכום שהתחייבו הצדדים לשלם במסגרת הצו המוסכם הופחת, וזאת לאור הסכמת חברת החשמל להודות בביצוע ההפרה ולהגיע להסכמה חלף עיצום כספי, תוך חיסכון משמעותי בעלויות התדיינות וקיצור הליכים. על רקע כל האמור לעיל, הממונה סבורה כי הסכום שנקבע בצו המוסכם, 3 מיליון ₪, הינו הולם ומאזן בין חומרת ההפרה לבין הודאתה של חברת החשמל והחיסכון במשאבים.

7. במסגרת הבקשה הודע כי בכוונת חברת החשמל להגיש התייחסות טעמה. ואכן זו הוגשה ובה צויין כי מדובר היה בדרישות גילוי רחבות היקף עד מאוד שהופנו אל חברת החשמל, ואשר כללו גם "סעיפי סל" שהקשו על מתן תשובה מלאה. חברת החשמל העמידה את הרשות בזמן אמת על הקושי להגיב לדרישות רחבות מסוג זה, בפרט בפרקי הזמן הקצרים בהם היא נדרשה לעשות כן. לטענת חברת החשמל, לא הייתה לה כל כוונה להסתיר

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

24 דצמבר 2018

ה"ע 67491-07-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' חברת החשמל לישראל בע"מ

1 מסמכים מהרשות. לטענתה, החברה השקיעה משאבים רבים באיתור מלוא המסמכים
2 המבוקשים, איתור שהיה מורכב ביותר בשל קשים טכניים ואחרים. לדבריה, החברה
3 שיפתה פעולה עם הבדיקה ואף נאותה למסור לעיון הרשות מסמכים חסויים בחסיון עו"ד-
4 לקוח. בנוסף נטען, כי כשהופנתה אל חברת החשמל דרישת הנתונים המאוחרת, נדרש
5 מהליך חריג בהיקפו. כך בין היתר נעשה שחזור של תיבות דוא"ל, וכן פניה אל מנהלים
6 ודירקטורים בעבר – מהלכים שאין לצפות שיש לבצעם כמענה לדרישת נתונים רגילה. עוד
7 מטעימה חברת החשמל בהתייחס לדברי הרשות אודות אי דיוק בהחלטה כתוצאה מאי
8 העברת המסמכים, כי כשניתנה הקביעה, היו בפני הרשות כלל המסמכים הרלבנטיים, וכי
9 אי הדיוק בהחלטה המוזכר בהודעת הרשות אודות ההסכמה, איננו נובע מאי העברת
10 המסמכים.

11 8. לאור האמור לעיל בטיעוני הממונה, סבורה אני כי ראוי לאשר את ההסכמה וליתן
12 לה תוקף של צו. כעולה מן האמור, הממונה שקלה את השיקולים הרלבנטיים וההסדר אליו
13 הגיעה מאזן באופן ראוי בין שיקולים אלו. ההסכמה כוללת נטילת אחריות מצד חברת
14 החשמל על מחדליה. אכן זו מציינת כי לשיטתה אין מדובר בהסתרה מכוונת וכי נעשו מירב
15 המאמצים ליתן מענה מלא לדרישות הנתונים. ואולם מנגד מודה היא כי בפועל לא ניתן
16 מענה מלא כחוק לדרישה, ומסכימה לתשלום סכום לא מבוטל לאוצר המדינה בגין מחדלה.
17 תוצאה זו מושגת באמצעות ההסכמה בין הצדדים תוך חסכון ניכר במשאבי ציבור אל מול
18 החלופה האפשרית של אכיפה לפי פרק 11. אשר להעדרת חברת חשמל באשר לרקע
19 להסכמה – מובן כי לא אוכל להביע עמדה באשר להעדרת לגופן, ואף נראה כי אין הדבר
20 נחוץ שכן ביקורת בית הדין לצורך אישור צו מוסכם נסובה בעיקרה על נקודת המבט של
21 הממונה, ועל סבירות ההסדר אליו הגיע על בסיס הנתונים הידועים לו.

22 מאשרת אני איפוא את הסכמת הצדדים כפי שהוגשה לאישור בית הדין ונותנת לה תוקף
23 של צו כמבוקש.

24

25 ניתנה היום, ט"ז טבת תשע"ט, 24 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

26

בית הדין להגבלים עסקיים ירושלים

24 דצמבר 2018

ה"ע 67491-07-18 הממונה על ההגבלים העסקיים נ' חברת החשמל לישראל בע"מ

תמר בוז רפפורט, שופטת

- 1
- 2
- 3

להחלים סגורות